

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang 1991/92

Mac/April, 1992

AKP301 - PERAKAUNAN KEWANGAN III

Masa: [3 jam]

ARAHAN

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **SEBELAS** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab **LIMA** soalan sahaja. Soalan-soalan daripada **BAHAGIAN A** adalah **WAJIB** dan jawab **SATU** soalan daripada **BAHAGIAN B**.

BAHAGIAN A (WAJIB)

1. (a) Bezakan di antara syer biasa, syer keutamaan dan syer tertunda.
[5 markah]
- (b) Bezakan di antara rizab hasil dan rizab modal.
[2 markah]
- (c) Primum saham dan rizab penebusan modal boleh dihapuskan di dalam keadaan-keadaan tertentu. Senaraikan keadaan-keadaan itu.
[3 markah]
- (d) Apakah yang dimaksudkan dengan istilah kepentingan minoriti tidak langsung.
[2 markah]

...2/-

AKP301

- (e) Di dalam syarikat bersekutu, dua kaedah perakaunan bagi pelaburan boleh digunakan. Terangkan secara ringkas perbezaan di antara kedua-dua kaedah tersebut.

[8 markah]

2. Maklumat berikut dipetik daripada nota-nota kepada akaun bagi tahun berakhir 31 Disember, 1989 Syarikat Malaysian Helicopter Services Berhad:

Nota 9: MODAL SAHAM

Saham biasa \$1.00 setiap satu -

Dibenarkan	\$200,000,000	\$100,000,000
	=====	=====
Diterbitkan dan dibayar sepenuhnya:		
Baki pada 1 Januari	\$ 28,985,400	\$ 28,985,400
Terbitkan bonus - 3 bagi tiap-tiap 10	\$ 8,695,620	-
Terbitkan hak - 1 bagi tiap-tiap 2	\$ 18,840,510	-
Terbitan awam	\$ 43,478,470	-
	-----	-----
Baki pada 31 Disember	\$100,000,000	\$ 28,985,400
	=====	=====

Pada 12 Mei, 1989, modal saham dibenarkan syarikat telah dinaikkan dari \$100,000,000 kepada \$200,000,000 dengan mewujudkan 100,000,000 saham biasa baru bernilai \$1.00 setiap satu.

Syarikat telah melakukan terbitan saham-saham berikut pada tahun berkenaan:

- (a) Terbitan bonus dalam bentuk tiga saham biasa yang baru bernilai \$1.00 setiap satu, dikreditkan sebagai dibayar penuh, bagi setiap sepuluh saham biasa yang dimiliki. Terbitan bonus ini telah dibuat secara permodalan \$8,695,620 dari rizab am (Nota 11).

...3/-

AKP301

- (b) Terbitan hak, pada nilai asas bagi tunai, satu saham biasa baru bernilai \$1.00 setiap satu, dibayar sepenuhnya semasa peruntukan, bagi setiap dua saham biasa yang dimiliki, berjumlah 18,840,510 saham-saham biasa baru. Saham-saham bonus baru di (a) di atas berhak untuk menyertai dalam terbitan hak ini.
- (c) Terbitan awam, bagi tunai, sebanyak 43,478,470 saham-saham baru bernilai \$1.00 setiap satu, yang dibuat selaras dengan prospektus bertarikh 16 Oktober, 1989 pada harga \$1.35 setiap saham biasa, dibayar sepenuhnya semasa permohonan.

Semua saham biasa yang baru diterbitkan di atas bertaraf "pari passu" di semua segi dengan saham-saham syarikat yang sedia ada. Selepas terbitan-terbitan tersebut, kesemua modal saham syarikat yang diterbitkan dan dibayar telah disenaraikan di Papan Utama di Bursa Saham Kuala Lumpur pada 30 November, 1989.

Nota 10: PRIMIMUM SAHAM

	1989	1988
	\$	\$
Primium diperolehi dari terbitan awam sebanyak 43,478,470 saham biasa baru	15,217,464	-
Perbelanjaan terbitan saham	(874,913)	-
	-----	-----
	14,342,551	-
	=====	=====

Nota 11: RIZAB AM

Baki pada 1 Januari	9,000,000	4,000,000
Jumlah dimodalkan untuk terbitan bonus	(8,695,620)	-
	-----	-----
	304,380	4,000,000
Pindahan dari akaun untung rugi	3,695,620	5,000,000
	-----	-----
Baki pada 31 Disember	4,000,000	9,000,000
	=====	=====

...4/-

AKP301

Dikehendaki:

Sediakan catatan jurnal yang mencerminkan semua perubahan yang berlaku dalam akaun modal sahama biasa, akaun premium saham dan akaun rizab am di dalam tahun 1989 bagi Syarikat Malaysian Helicopter Services Bhd.

[10 markah]

3. P Bhd. telah membeli syer di dalam Sub Bhd. seperti berikut:

<u>Tarikh belian</u>	<u>Kos</u> (\$'000)	<u>%</u>	<u>Ekuiti pemegang syer Sub Bhd.</u>	(\$'000)
1/4/85	1,000	60	Modal berbayar Akaun untung rugi	1,200 300
1/4/89	300	15	Modal berbayar Rizab am Akaun untung rugi	1,200 100 500
1/4/92	500	20	Modal berbayar Rizab am Akaun untung rugi	1,200 200 800

Hitungkan:

- Muhibah atas perolehan.
- Kepentingan kumpulan di dalam ekuiti pemegang syer Sub Bhd.
- Kepentingan minoriti.

[10 markah]

...5/-

AKP301

	Induk Bhd.	S Sdn. Bhd.
	(\$'000)	(\$'000)
Pindahan kepada rizab am	3	-
Dividen interim	10	10
Dividen akhir yang diistiharkan	10	5
	<u>23</u>	<u>15</u>
Akaun pengasingan untung rugi (31/12/91)	90	65
Rizab am	63	20
Modal berbayar	300	100
Debentur - 5%	200	100
Dividen belum bayar	10	5
Liabiliti lain-lain	90	19
	<u>753</u>	<u>309</u>
Pelaburan dalam S Sdn. Bhd.		
- Syer biasa	130	-
- Debentur	100	-
Loji pada kos	120	102
Susutnilai terkumpul - loji	(65)	(55)
Aset tetap lain	130	115
Susutnilai terkumpul - aset tetap lain	(40)	(25)
Inventori	90	85
Aset semasa lain	288	87
	<u>753</u>	<u>309</u>

...7/-

Maklumat tambahan:

- (a) Induk Bhd., sebuah syarikat yang mengeluarkan peralatan elektronik telah memperolehi 80% dari modal syer biasa S Sdn. Bhd. tujuh tahun dahulu. Pada tarikh pengambilalihan tersebut keadaan ekuiti pemegang syer S Sdn. Bhd. adalah seperti berikut:

	\$
Modal dibenarkan (200,000 syer \$1.00 setiap satu)	200,000
Modal diterbitkan dan berbayar (100,000 syer)	100,000
Rizab am	3,000
Akaun pengasingan untung rugi	37,000

- (b) Baki inventori S Sdn. Bhd. pada 1 Januari, 1991 termasuk barang bernilai \$10,000 yang dibeli dari Induk Bhd. Kos barang kepada Induk Bhd. ialah \$7,300. Semua barang ini dijual dalam tahun 1991.
- (c) Dalam inventori akhir Induk Bhd. terdapat beberapa barangan yang dibeli dari S Sdn. Bhd. yang telah mendapat untung sebanyak \$5,000 dari jualan barang-barang ini.
- (d) Dalam tahun 1991, jualan yang dibuat oleh S Sdn. Bhd. kepada Induk Bhd. berjumlah \$60,000.
- (e) Pada 1 Januari, 1990, Induk Bhd. telah menjual sejenis mesin pengujian elektronik dari inventornya pada harga \$20,000 kepada S Sdn. Bhd. yang menggunakan mesin itu dalam lojinya. Susutnilai garis lurus yang dikenakan oleh S. Sdn. Bhd. bagi peralatan ini ialah 20% setiap tahun. Kos pengeluaran peralatan ini bagi Induk Bhd. ialah \$15,000.
- (f) Semua bayaran perundingan yang diterima oleh Induk Bhd. didapati dari S Sdn. Bhd. Bayaran ini terdiri dari \$2,200 bagi perkhidmatan pentadbiran dan \$2,000 bagi perkhidmatan teknikal yang dicaj kepada belanja perkilangan oleh S Sdn. Bhd.
- (g) Semua debentur yang diterbitkan oleh S Sdn. Bhd. dimiliki oleh Induk Bhd.

Dikehendaki:

- (i) Penyata untung rugi disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember, 1991 bagi kumpulan Induk Bhd.
- (ii) Kunci kira-kira disatukan pada 31 Disember, 1991 bagi kumpulan Induk Bhd.

(Sila tunjuk semua perkiraan termasuk lembaran kerja bagi (i) dan (ii) di atas).

[35 markah]

BAHAGIAN B

Jawab **SATU** soalan sahaja.

5. Kunci kira-kira Syarikat Vannala Bhd. pada 31 Disember, 1991 adalah seperti berikut:

	\$	\$
Aset jangka panjang:		
Tanah pada kos		50,000
Harta pemegangan pajak pada kos	20,000	
Tolak pelunasan	10,000	10,000

Loji dan mesin pada kos	15,000	
Tolak susutnilai terkumpul	5,000	10,000

Pelaburan pada kos		15,000

		85,000
Aset semasa:		
Inventori	4,000	
Akaun belum terima	6,000	10,000
	-----	-----
		95,000
		=====

...9/-

AKP301

	\$	\$
Modal dibenarkan:		
100,000 syer biasa \$1 setiap satu		100,000
100,000 syer keutamaan kumulatif 7% \$1 setiap satu		100,000

		200,000
		=====
Modal diterbitkan:		
50,000 syer biasa		50,000
100,000 syer keutamaan kumulatif 7%		100,000
Akaun primium syer		20,000
Akaun untung rugi		(135,000)

Jumlah ekuiti pemegang saham		35,000
Debentur 9% (bercagar atas tanah)		30,000

Liabiliti semasa:		
Akaun belum bayar	10,000	
Overdraf bank	20,000	30,000

		95,000
		=====

Mahkamah telah meluluskan skim pengurangan modal yang berikut:

- (a) Syer keutamaan hendaklah dikurangkan kepada \$0.10 setiap satu dan syer biasa kepada \$0.50 setiap syer. Selepas pengurangan ini, syer-syer itu hendaklah disatukan menjadi syer \$1. Modal dibenarkan tidak akan berubah.
- (b) Dividen keutamaan tertunggak selama tiga tahun. Satu syer biasa yang bernilai \$1 setiap satu hendaklah diterbitkan bagi tiap-tiap \$3 jumlah kasar dividen keutamaan tertunggak.
- (c) Akaun syer primium hendaklah dihapuskan.

...10/-

AKP301

- (d) Pemegang-pemegang debentur akan mengambilalih tanah dengan nilai yang dipersetujui sebanyak \$65,000 dan membayar bakinya kepada syarikat itu setelah menolak amaun yang terhutang kepada mereka.
- (e) Pelaburan hendaklah dijual mengikut harga pasaran \$20,000 dan penerimaan tersebut akan digunakan untuk menjelaskan overdraf bank.
- (f) Baki debit dalam akaun untung rugi hendaklah dihapuskan.
- (g) Loji dan mesin hendaklah diturunkan nilainya kepada \$5,000, inventori kepada \$3,000 dan akaun belum terima kepada \$5,000.

Dikehendaki:

- (i) Catatan-catatan jurnal bagi urusaniaga di atas dalam buku-buku syarikat itu.

[12 markah]

- (ii) Kunci kira-kira sebaik sahaja habis skim ini telah dilaksanakan.

[13 markah]

6. Besar Bhd. telah memperolehi 90% dari ekuiti Kecil Bhd. melalui satu tawaran an kepada pemilik syer Kecil Bhd.. Kunci kira-kira kedua-dua syarikat sebelum pengambilalihan itu berlaku ialah seperti berikut:

Kunci kira-kira pada 31 Mac, 1992

	Besar Bhd. (\$'000)	Kecil Bhd. (\$'000)
Aset tetap	16,300	9,000
Aset semasa	8,500	9,800
Tolak liabiliti semasa	6,600	7,800
Aset semasa bersih	1,900	2,000
Tolak pinjaman jangka panjang	18,200	11,000
	18,200	1,000
	<u>18,200</u>	<u>10,000</u>

...11/-

AKP301

	Besar Bhd. (\$'000)	Kecil Bhd. (\$'000)
Modal syer biasa (\$1 satu)	11,000	4,000
Premium syer	3,000	
Rizab penilaian semula		1,600
Untung tertahan	4,200	4,400
	<u>18,200</u>	<u>10,000</u>

Nilai aset dan liabiliti Kecil Bhd. adalah sama dengan nilai pasaran. Pada tarikh penerimaan tawaran iaitu 31 Mac, 1992, harga syer di bursa saham ialah seperti berikut:

Besar Bhd.	\$3.00 sesyer
Kecil Bhd.	\$2.80 sesyer

Dikehendaki:

(a) Sebutkan sama ada kaedah pengumpulan kepentingan bersama boleh digunakan untuk merekodkan pengambilalihan di atas jika imbalan belian ialah:

- (i) 3,000,000 syer biasa Besar Bhd. dan tunai sebanyak \$1,200,000;
- (ii) 3,400,000 syer biasa Besar Bhd; atau
- (iii) 3,200,000 syer biasa Besar Bhd. dan \$600,000 tunai.

[9 markah]

(b) Sediakan kunci kira-kira disatukan selepas penyatuan bagi setiap alternatif (i), (ii) dan (iii) di dalam bahagian (a) di atas. Gunakan kaedah pengumpulan kepentingan bersama di mana sesuai.

[16 markah]

---ooo000ooo---